

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/138/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123010869
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123010869.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci vedenej proti odsúdenému: A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 02.06.2023, č.k. 28PP/27/2023 - 39, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 5.10.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, zamietla.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. X.X.XXXX v C., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestov odňatia slobody, ktoré mu boli uložené
 - rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 2T/128/2020 zo dňa 3.2.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/26/2021 zo dňa 24.3.2021,
 - trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 6T/88/2018 zo dňa 7.8.2018 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 6T/88/2018 zo dňa 3.6.2021,
 - trestným rozkazom Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/42/2019 zo dňa 25.6.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 4T/42/2019 zo dňa 5.10.2022.
2. Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva na podanie sťažnosti.
3. Podanú sťažnosť odôvodnil odsúdený ručne písaným podaním zo dňa 12.6.2023, v ktorom uviedol, že ústav na výkon trestu ako aj vyšetrovacía väzba má na neho zlý psychický vplyv, je vo výkone trestu prvý a posledný krát. Uvádza, že je odlúčený od svojej rodiny, je vo výkone trestu s cudzími ľuďmi, rôznymi individuami, je z toho psychicky na dne. Ďalej poukazuje na to, že má so svojou rodinou dobré vzťahy, zaujímajú sa o neho, po celý výkon trestu sa snaží správať slušne k spokojnosti zamestnancov ZVJS. Zároveň uvádza, že pracovne je už dlhšiu dobu nezaradený z nedostatku zamestnania v ústave. Svoje konanie ľutuje, k trestnej činnosti má kritický postoj. Prehlasuje, že v žiadnom prípade nedôjde do rozporu so zákonom, za svoje konanie sa ospravedľuje. Tento výkon je pre neho dostatočný k tomu, aby sa zaradil do spoločnosti a bol v nej prínosom k lepšiemu spoločenskému životu. Preto žiada o vyhovieenie jeho žiadosti a aby bol podmiennečne prepustený.
4. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
 - a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
 - b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.
5. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako

aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

6. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd zistil nasledovné.

7. Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia uvedeného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Návrh odsúdeného zamietol z dôvodu, že hoci odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti trestu odňatia slobody), avšak nespĺňa prvú materiálu podmienku (vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie) a druhú materiálu podmienku (dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu).

8. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvého stupňa pri vyhodnotení prvej materiálnej podmienky poukázal na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Leopoldov, z ktorého vyplynulo, že správanie odsúdeného počas výkonu väzby nebolo vždy na požadovanej úrovni a v súčasnosti je na priemernej úrovni, dopustil sa viacerých porušení ústavného poriadku, doposiaľ nezískal žiadnu disciplinárnu odmenu, namiesto toho dostal jeden disciplinárny trest, jeho pracovná morálka je podpriemerná, stanovené ciele programu plní len čiastočne a aj splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie preukazuje len čiastočne, na základe čoho ho riaditeľ ústavu neodporúča podmiennečne prepustiť. Odsúdený svojou vlastnou aktivitou, ktorú možno objektivizovať najmä cez disciplinárne odmeny nepreukázal polepšenie a skutočnú snahu po náprave.

9. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky vychádzal súd z odpisu z registra trestov, z ktorého vyplýva, že odsúdený bol doposiaľ 4-krát súdne trestaný za rôznorodú kriminalitu, a to za trestný čin krádeže podľa § 212 Trestného zákona, za dva prečiny zanedbania povinnej výživy podľa § 207 Trestného zákona a aj za drogový zločin podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona (účinného do 30.04.2022). S poukazom na absenciu disciplinárnych odmien, je jeho správanie vo výkone trestu skôr výrazom prispôsobenia sa samotnému režimu výkonu trestu (aj to nie dostatočnému) a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa. O to viac jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Osoba odsúdeného podľa názoru súdu nevytvára reálne predpoklady na úvahu o tom, že v prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody by viedla riadny život. V jeho prípade preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti. Vzhľadom na správanie odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody mal preto súd za to, že náprava páchatel'a a celkové pozitívne pôsobenie na osobu odsúdeného je možné len počas jeho ďalšieho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov.

10. Preskúmaním konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia sťažnostný súd zistil, že toto bolo vykonané v súlade so zákonom, keď prvostupňový súd nariadil a vykonal verejné zasadnutie, na ktorom vypočul procesné strany, oboznámil listinné dôkazy a dal odsúdenému možnosť dostatočne realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Trestného poriadku.

11. Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, sťažnostný súd je názoru, že skutočnosti uvedené v napadnutom uznesení neumožňujú v prípade odsúdeného vyhovieť jeho návrhu na podmiennečné prepustenie. Zistenia a závery, ktoré v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza prvostupňový súd, a ktoré sú uvedené v tomto uznesení v odseku 8 a 9, považuje sťažnostný súd za relevantné, ktoré sú rozhodujúce pre vyvodenie záveru o tom, či čiastočný výkon trestu odňatia slobody splnil svoj účel do tej miery, aby bolo možné rozhodnúť o tom, že odsúdený nebude vo výkone tohto trestu odňatia slobody naďalej pokračovať.

12. Sťažnostný súd pre zvýraznenie správnosti úvah prvostupňového súdu opakuje, že pokiaľ ide o splnenie prvej materiálnej podmienky, z hodnotenia poskytnutého Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by svedčali o polepšení odsúdeného. Ako prvostupňový súd správne poukázal, správanie odsúdeného počas výkonu väzby nebolo vždy na požadovanej úrovni, odsúdený sa počas výkonu väzby ako i počas výkonu trestu opakovane dopustil porušení ústavného poriadku a aj časového rozvrhu dňa, bol mu uložený disciplinárny trest, neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz a nezískal žiadnu disciplinárnu odmenu. U odsúdeného nedošlo ani len k bezproblémovému plneniu si pracovných povinností alebo dobrému správaniu vo výkone trestu odňatia slobody, preto nemožno konštatovať polepšenie odsúdeného, vo význame kvalitatívnej zmeny jeho správania sa, v porovnaní s jeho predchádzajúcim životom. Čiastočne prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, nemožno vyhodnotiť ako polepšenie,

ktoré má na mysli ustanovenie § 66 ods. 1 Trestného zákona. Navyiac, z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený len čiastočne plní ciele stanovené programom zaobchádzania a riaditeľ ústavu neodporučil jeho podmienené prepustenie.

13. Pokiaľ ide o nesplnenie druhej materiálnej podmienky na podmienené prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, aj tu sa sťažnostný súd plne stotožnil s názorom prvostupňového súdu.

14. Vzhľadom na to, že výkon trestu na odsúdeného nepôsobí dostatočným výchovným vplyvom, nie je možné konštatovať, že je daný dôvodný predpoklad, že v prípade jeho podmieneného prepustenia povedie riadny život. Sťažnostný súd, rovnako ako prvostupňový súd, poukazuje v tejto súvislosti aj na trestnú minulosť odsúdeného, ktorý bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný, pričom ani predchádzajúce odsúdenia ani uložené tresty na odsúdeného zjavne nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže mu nebránili v ďalšom páchaní úmyselnej trestnej činnosti.

15. Vzhľadom na uvedené, nemožno konštatovať predpoklad, že v prípade podmieneného prepustenia bude odsúdený viesť na slobode riadny život. Na tento záver sťažnostného súdu potom nemá vplyv ani verbalizovaná snaha odsúdeného viesť na slobode riadny život, či podpora jeho rodiny. Samotné vyjadrenia odsúdeného o tom, že spáchanie trestnej činnosti ľutuje a že sa chce vrátiť k rodine a viesť riadny život, nepostačujú na záver, že jeho náprava bola po čiastočnom výkone trestu odňatia slobody dovŕšená, resp. realizovaná v takej miere, že v ďalšom výkone trestu nie je potrebné pokračovať. Nie je potrebné spochybňovať túžbu odsúdeného predčasne ukončiť výkon trestu odňatia slobody, resp. ísť za rodinou. No jeho tvrdeniam o tom, že chce viesť riadny život, nie je možné posúdiť ako zmenu v jeho prístupe k správaniu sa na slobode.

16. Inštitút podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je v zásade výnimkou z pravidla, že odsúdená osoba má vykonať trest odňatia slobody, ktorý jej bol súdom uložený, a preto zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol odsúdený automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania.

17. V tomto prípade trestná minulosť a osobnosť odsúdeného právom vyvoláva zreteľnú obavu z recidívy jeho protiprávneho správania sa v prípade jeho podmieneného prepustenia. Navyše kladné správanie sa odsúdeného v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody možno prisudzovať len schopnosti prispôsobenia sa režimovým podmienkam výkonu trestu, avšak pri existujúcich pochybnostiach, či takéto správanie možno rovnako očakávať aj mimo týchto režimových opatrení, teda na slobode.

18. S poukazom na vyššie uvedené, sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.